

**3η Προκήρυξη της Δράσης «Επιστήμη και Κοινωνία»
με τίτλο «Κόμβοι Έρευνας, Καινοτομίας και Διάχυσης»**

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ: ΓΛΩΣΣΕΣ ΓΙΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΕΣ ΑΞΙΕΣ

ΑΚΡΩΝΥΜΙΟ ΕΡΓΟΥ: ΓΛΩΣΑΝΑΞ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΟΥ: 2019

ΙΔΡΥΜΑ ΥΠΟΔΟΧΗΣ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΚΥΡΙΟΣ ΕΡΕΥΝΗΤΗΣ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ 43

**ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ
ΣΕ ΠΟΛΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ**

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

<i>Ενότητες</i>	<i>Σελίδες</i>
1. Εισαγωγή	3
2. Οργάνωση και στόχοι των εκδηλώσεων καινοτομίας του έργου ΓΛΩΣΑΝΑΞ	4
3. Συμμετοχή στις εκδηλώσεις καινοτομίας και αποτίμησή τους	5
4. Αποτίμηση των εκδηλώσεων καινοτομίας	5
5. Πρόσκληση-Πρόγραμμα μιας εκδήλωσης καινοτομίας του έργου ΓΛΩΣΑΝΑΞ	6
6. Πρακτικά μιας εκδήλωσης καινοτομίας του έργου ΓΛΩΣΑΝΑΞ	11

1. Εισαγωγή

Η εκπαιδευτική καινοτομία, και ιδιαίτερα η καινοτομία που συνδέεται με την πολυγλωσσία, με την πολυγλωσσική εκπαίδευση, καθώς και με τη σύνδεση των γλωσσών με κοινωνικές αξίες, αποτέλεσε βασικό στόχο και αντικείμενο του έργου «Γλώσσες για Ανθρώπινες Αξίες» («ΓΛΩΣΑΝΑΞ»), που χρηματοδοτήθηκε από το ΕΛΙΔΕΚ στο πλαίσιο της δράσης «Κόμβοι Έρευνας και Καινοτομίας». Ο σχεδιασμός του έργου προέβλεπε τη διοργάνωση εκδηλώσεων καινοτομίας σε τρεις πόλεις της Ελλάδας, όλες στη Θεσσαλία, με βάση τα **κριτήρια** που αναπτύχθηκαν στο Παραδοτέο 42 «Σχεδιασμός Εκδηλώσεων Καινοτομίας»:

- **Γεωγραφική διασπορά:** Για την εκτεταμένη ενημέρωση και αποδοχή των δράσεων του έργου στην περιοχή του Βόλου, προγραμματίστηκαν 4 συναντήσεις καινοτομίας στον Βόλο, που είναι και η διπλή έδρα του φυσικού κόμβου του έργου: α) 30ό Δημοτικό Σχολείο βόλου και β) Εργαστήριο Ελληνικής Γλώσσας και Πολυγλωσσίας (GLML) του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Επίσης, προγραμματίστηκαν άλλες δύο εκδηλώσεις στις πόλεις των οποίων οι Δήμοι αποτέλεσαν εξαρχής εταίρους του έργου: Καρδίτσα και Τρίκαλα.
- **Συνεργασία και διεπίδραση μεταξύ τριών παραγόντων:** α) εκπαιδευτικής κοινότητας, β) ερευνητικής κοινότητας, γ) τοπική αυτοδιοίκηση και τοπικές κοινότητες. Έτσι, οι ομιλητές/ριες και οι προσκεκλημένοι/ες θα έπρεπε να καλύπτουν όλο το φάσμα αυτών των τριών κοινοτήτων.
- **Δημιουργική και πρακτική (hands-on) διάσταση των δραστηριοτήτων** κατά τη διάρκεια των εκδηλώσεων. Οργάνωση συζητήσεων πάνω σε συγκεκριμένα ερεθίσματα, γνωστά εκ των προτέρων, ενασχόληση που τεχνήματα και δημιουργήματα του έργου ΓΛΩΣΑΝΑΞ (παραμύθια, παιχνίδια, υλικά διάχυσης και δημοσιότητας).
- **Παροχή κινήτρων**, απλών αλλά τονωτικών για τους/τις συμμετέχοντες/ουσες: βεβαιώσεις συμμετοχής για όσους/όσες το επιθυμούν, μικρά βραβεία για τα παιδιά, όπως επιτραπέζια παιχνίδια και σχολικά είδη.
- **Εστίαση** βεβαίως στην πολυγλωσσία, αλλά ιδιαίτερα στις **γλώσσες** που, όπως προέκυψε από την ανάλυση αναγκών (Π31 – Έκθεση αποτελεσμάτων από την ανάλυση αναγκών), είναι **παρούσες** στα ρεπερτόρια των μαθητών/ριών των εμπλεκόμενων στο έργο ΓΛΩΣΑΝΑΞ σχολείων: σχολεία που ήταν εταίροι του έργου και σχολεία που πραγματοποίησαν επισκέψεις στον φυσικό κόμβο του έργου.

2. Οργάνωση και στόχοι των εκδηλώσεων καινοτομίας του έργου ΓΛΩΣΑΝΑΞ

Με βάση τα παραπάνω κριτήρια, είχαν αρχικά σχεδιαστεί

6 (έξι) εκδηλώσεις καινοτομίας:

4 (τέσσερις) στον Βόλο, έδρα του διττού Φυσικού Κόμβου του έργου,

1 (μία) στην Καρδίτσα, καθώς ο Δήμος Καρδίτσας ήταν εταίρος του έργου, και

1 (μία) στα Τρίκαλα, καθώς ο Δήμος Τρικκαίων ήταν επίσης εταίρος του έργου.

Τελικά, **πραγματοποιήθηκαν οι 5 από τις 6 προγραμματισμένες εκδηλώσεις καινοτομίας. Δεν έγινε** κατορθωτό να υλοποιηθεί η εκδήλωση καινοτομίας στα **Τρίκαλα**, για λόγους ανωτέρας βίας. Συγκεκριμένα, η εκδήλωση στα Τρίκαλα ήταν αρχικά προγραμματισμένη για τον Ιούλιο του 2023. Καθώς υπήρχαν προβλέψεις για δυσμενείς καιρικές συνθήκες (πολύ υψηλές θερμοκρασίες) για μεγάλο διάστημα του Ιουλίου, η εκδήλωση αναβλήθηκε για τον Σεπτέμβριο. Τότε πια ματαιώθηκε, αφού τον Σεπτέμβριο του 2023 ενέσκηψε η θεομηνία Daniel που επέφερε βιβλικές καταστροφές σε όλη τη Θεσσαλία.

Γενικός **σκοπός** των εκδηλώσεων καινοτομίας του έργου ΓΛΩΣΑΝΑΞ ήταν η ανάδειξη δημιουργικών μεθόδων και πρακτικών για την αξιοποίηση των γλωσσών και της πολυγλωσσίας στην τυπική και τη μη τυπική εκπαίδευση.

Ειδικοί στόχοι των εκδηλώσεων καινοτομίας ήταν:

- η ενίσχυση της γλωσσικής δημιουργικότητας σε εκπαιδευτικούς και μαθητές/ριες
- η ενδυνάμωση των πρακτικών αξιών και δεξιοτήτων σε σχέση με τις γλώσσες για το κοινωνικό σύνολο, και ειδικά για δίγλωσσες κοινότητες
- η συνειδητοποίηση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και της Κοινωνίας των Πολιτών για τον ρόλο της πολυγλωσσίας στην κατεύθυνση της ειρήνης και της κοινωνικής συνοχής
- η ανάπτυξη συνεργειών μεταξύ μαθητών/ριών, εκπαιδευτικών, στελεχών δημόσιων φορέων και επαγγελματιών
- η σύνδεση της έρευνας με πρακτικές, εκπαιδευτικές εφαρμογές.

3. Συμμετοχή στις εκδηλώσεις καινοτομίας

Η συμμετοχή στις 5 εκδηλώσεις καινοτομίας του έργου ΓΛΩΣΑΝΑΞ διαμορφώθηκε ως εξής:

1^η εκδήλωση καινοτομίας, Βόλος, 1^η Ιουλίου 2022:

26 άτομα: 21 μέλη της Ομάδας Έργου, 5 στελέχη εκπαίδευσης (μέλη της Ομάδας Έργου)

(15 με φυσική παρουσία – 11 με τηλεδιάσκεψη)

2^η εκδήλωση καινοτομίας, Βόλος, 10 Μαρτίου 2023:

43 άτομα: 14 μέλη της Ομάδας Έργου, 25 εκπαιδευτικοί, 4 εκπρόσωποι φορέων

(όλα τα άτομα με φυσική παρουσία)

3^η εκδήλωση καινοτομίας, Καρδίτσα, 20 Μαΐου 2023:

72 άτομα: 11 μέλη της Ομάδας Έργου, 44 εκπαιδευτικοί, 17 εκπρόσωποι φορέων

(όλα τα άτομα με φυσική παρουσία)

4^η εκδήλωση καινοτομίας, Βόλος, 19-22 Ιουλίου 2023:

58 άτομα: 20 μέλη της Ομάδας Έργου, 31 εκπαιδευτικοί, 7 εκπρόσωποι φορέων

(49 άτομα με φυσική παρουσία – 9 με τηλεδιάσκεψη)

5^η εκδήλωση καινοτομίας, Βόλος, 28 Ιουλίου 2023:

33 άτομα: 12 μέλη της Ομάδας Έργου, 21 εκπρόσωποι φορέων

(21 άτομα με φυσική παρουσία – 12 με τηλεδιάσκεψη)

4. Αποτίμηση των εκδηλώσεων καινοτομίας

Η αποτίμηση των εκδηλώσεων καινοτομίας από τους/τις συμμετέχοντες/ουσες πραγματοποιήθηκε μέσω ενός ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου, για το οποίο ο ψηφιακός σύνδεσμος στάλθηκε σε όλους/ες τους/τις συμμετέχοντες/ουσες την αμέσως επόμενη ημέρα από τη διεξαγωγή της κάθε εκδήλωσης. Το **ερωτηματολόγιο** ήταν **κλειστού τύπου** και οι συμμετέχοντες/ουσες καλούνταν να απαντήσουν σε **8 (οχτώ) ερωτήσεις, σε μια κλίμακα Likert** από το 1 ως το 5.

Το **ερωτηματολόγιο** ήταν σταθερό για όλες τις εκδηλώσεις καινοτομίας. Οι 8 ερωτήσεις ήταν οι ακόλουθες:

- 1) Πόσο ικανοποιημένος/η είστε από τη συνολική εμπειρία στην εκδήλωση καινοτομίας;
- 2) Κατά πόσο η εκδήλωση καινοτομίας ανταποκρίθηκε στις προσδοκίες σας για αυτήν;
- 3) Πόσο ενδιαφέρον ήταν το περιεχόμενο;
- 4) Πόσο ικανοποιημένος/η είστε από το επίπεδο των εισηγητών/ριών;
- 5) Πόσο ικανοποιημένος/η είστε από την τεχνική διάσταση της εκδήλωσης;
- 6) Πόσο εφαρμόσιμα είναι όσα ακούσατε ή συζητήσατε στην καθημερινή σας ζωή ή εργασία;
- 7) Πόσο πιθανό είναι να συμμετάσχετε σε μια μελλοντική εκδήλωση καινοτομίας του έργου ΓΛΩΣΑΝΑΞ;
- 8) Πόσο πιθανό είναι να συστήσετε μια μελλοντική εκδήλωση καινοτομίας του έργου σε έναν/μία συνάδελφό σας;

Συνολικά, και για τις 5 εκδηλώσεις καινοτομίας του έργου, το **ποσοστό συμμετοχής** και συμπλήρωσης του online ερωτηματολογίου ικανοποίησης ήταν της τάξης του **63%**, ενώ ο **συνολικός βαθμός ικανοποίησης**, δηλαδή ο μέσος όρος βαθμολόγησης και στις 5 εκδηλώσεις και στις 8 ερωτήσεις ήταν: **4,28 / 5**.

5. Πρόσκληση-Πρόγραμμα μιας εκδήλωσης καινοτομίας του έργου ΓΛΩΣΑΝΑΞ

Παρατίθεται ενδεικτικά στη συνέχεια το πρόγραμμα της 3^{ης} εκδήλωσης καινοτομίας του έργου ΓΛΩΣΑΝΑΞ, που ήταν και η μεγαλύτερη σε διάρκεια, από τις 19 έως τις 22 Ιουλίου 2023.

ΕΛΙΔΕΚ.

Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας & Καινοτομίας

**ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΜΕΛΕΤΗΣ, ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ, ΔΙΑΔΟΣΗΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΥΓΛΩΣΣΙΑΣ**

**ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ**

ΔΡΑΣΗ ΕΛΙΔΕΚ:

ΚΟΜΒΟΙ

ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΕΡΓΟ:

Γλώσσες για Ανθρώπινες Αξίες

(ΓΛΩΣΑΝΑΞ)

ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΛΚΕ ΠΘ: 6951

Προς:

Εξωτερικά του ΠΘ Μέλη της Ομάδας Έργου

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ – ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
4ης ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ
ΒΟΛΟΣ,
ΤΕΤΑΡΤΗ 19 ΙΟΥΛΙΟΥ 2023 –
ΣΑΒΒΑΤΟ 22 ΙΟΥΛΙΟΥ 2023

Ο Διευθυντής του ΕΜΔΔΕΓΠ του ΠΘ, Καθηγητής Γιώργος Ανδρουλάκης,
και Επιστημονικά Υπεύθυνος του έργου «Γλώσσες για Ανθρώπινες Αξίες (ΓΛΩΣΑΝΑΞ)»,
που χρηματοδοτείται από το ΕΛΙΔΕΚ, στο πλαίσιο της Δράσης «Κόμβοι Έρευνας και
Καινοτομίας στην Εκπαίδευση»,

καλεί τα μέλη της ομάδας έργου στη 4^η Εκδήλωση Καινοτομίας του έργου ΓΛΩΣΑΝΑΞ
που θα πραγματοποιηθεί **στον Βόλο από την Τετάρτη 19 Ιουλίου 2023 ως το**
Σάββατο 22 Ιουλίου 2023,
σύμφωνα το ακόλουθο πρόγραμμα:

ΤΕΤΑΡΤΗ 19 ΙΟΥΛΙΟΥ 2023

Από τις 20.00:

WORLD CAFÉ

στο Συγκρότημα Τσαλαπάτα

Ice breaking & grouping activities

Δείπνο στο εστιατόριο “Brighton”

ΠΕΜΠΤΗ 20 ΙΟΥΛΙΟΥ 2023

09.00:

Outdoor brainstorming activity

στο ξενοδοχείο Xenia

11.00:

OPEN SPACE

στο Εργαστήριο ΜΔΔ Ελληνικής Γλώσσας και Πολυγλωσσίας του ΠΤΔΕ ΠΘ,
Κουμουνδούρου 4

14.00:

Γεύμα (TBC)

17.00:

FISH BOWL

στο Εργαστήριο ΜΔΔ Ελληνικής Γλώσσας και Πολυγλωσσίας του ΠΤΔΕ ΠΘ,
Κουμουνδούρου 4

20.30:

Δείπνο (TBC)

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 21 ΙΟΥΛΙΟΥ 2023

Ημέρα δράσης στο 30ό Δημοτικό Σχολείο Βόλου

Διαμόρφωση – επικύρωση του φυσικού κόμβου του έργου ΓΛΩΣΑΝΑΞ

20.30:

Δείπνο (TBC)

ΣΑΒΒΑΤΟ 22 ΙΟΥΛΙΟΥ 2023

10.00:

PECHA KUCHA

στο Εργαστήριο ΜΔΔΕΓΠ, Κουμουνδούρου 4.

12.00:

Reflection Activity

στο Αίθριο του Παραλιακού Συγκροτήματος του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

14.00**Γεύμα (TBC)**

* Το έργο «Γλώσσες για Ανθρώπινες Αξίες» (ΓΛΩΣΑΝΑΞ) έχει λάβει χρηματοδότηση από το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., στο πλαίσιο της δράσης «Κόμβοι Έρευνας και Καινοτομίας στην Εκπαίδευση».

Ιστοσελίδα:

<https://www.elidek.gr/call/3i-prokiryxi-tis-drasis-epistimi-kai-koinonia-me-titlo-komvoi-ereynas-kainotomias-amp-diachysis/>

Κατάλογος προσκεκλημένων μελών της Ομάδας Έργου εκτός ΠΘ:

1	ΔΟΔΟΝΤΣΑΚΗΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ
2	ΜΑΡΔΙΡΗΣ	ΘΕΟΔΩΡΟΣ
3	ΜΠΕΝΙΑΤΑ	ΕΛΕΝΗ
4	ΚΕΛΕΠΕΡΤΖΗΣ	ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ
5	ΔΕΝΔΡΙΝΟΥ	ΒΑΣΙΛΙΚΗ
6	FRIMBERGER	KATJA
7	MCLEROY	VICKY
8	ΑΛΕΞΙΟΥ	ΑΝΘΟΥΛΑ
9	ΑΛΧΑΣΙΔΗΣ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ
10	ΓΕΡΟΘΑΝΑΣΗ	ΒΑΣΙΛΙΚΗ
11	ΔΗΜΟΥ	ΠΑΣΧΑΛΗΣ
12	ΖΟΡΜΠΑΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ
13	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ	ΜΑΡΙΑ
14	ΤΣΙΡΟΠΙΝΑΣ	ΙΩΑΝΝΗΣ
15	ΜΑΡΚΑΝΤΩΝΗΣ	ΧΡΙΣΤΟΣ
16	ΣΠΑΝΙΑΣ	ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ
17	ΧΡΥΣΟΜΑΛΛΟΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ

6. Πρακτικά μιας εκδήλωσης καινοτομίας του έργου ΓΛΩΣΑΝΑΞ

Τέλος, παρατίθενται ενδεικτικά τα Πρακτικά μιας εκδήλωσης καινοτομίας του έργου ΓΛΩΣΑΝΑΞ, και συγκεκριμένα της 1^{ης} εκδήλωσης καινοτομίας, που πραγματοποιήθηκε στον Βόλο την 1^η Ιουλίου 2022, και έθεσε στο επίκεντρο τη σύζευξη της πολυγλωσσίας και της δημιουργικότητας στον σχολικό χώρο, ώστε να θέσει τις βάσεις και για τις επόμενες δράσεις του έργου.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΜΕΛΕΤΗΣ, ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ, ΔΙΑΔΟΣΗΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΥΓΛΩΣΣΙΑΣ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΔΡΑΣΗ ΕΛΙΔΕΚ:

ΚΟΜΒΟΙ

ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΕΡΓΟ:

Γλώσσες για Ανθρώπινες Αξίες

(ΓΛΩΣΑΝΑΞ)

ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΛΚΕ ΠΘ: 6951

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΗΣ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

ΤΗΣ 1^{ης} ΙΟΥΛΙΟΥ 2022

* Το έργο «Γλώσσες για Ανθρώπινες Αξίες» (ΓΛΩΣΑΝΑΞ) έχει λάβει χρηματοδότηση από το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., στο πλαίσιο της δράσης «Κόμβοι Έρευνας και Καινοτομίας στην Εκπαίδευση».

Ιστοσελίδες:

- <https://www.elidek.gr/call/3i-prokiryxi-tis-drasis-epistimi-kai-koinonia-me-titlo-komvoi-ereynas-kainotomias-amp-diachysis/>
- lhvhub.eu

Την Παρασκευή 1η Ιουλίου 2022 στο χώρο του Εργαστηρίου Μελέτης Διάδοσης και Διδασκαλίας της Ελληνικής Γλώσσας και Πολυγλωσσίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας πραγματοποιήθηκε η πρώτη εκδήλωση καινοτομίας του έργου "Γλώσσες και ανθρώπινες αξίες". Η συνάντηση είχε υβριδική μορφή καθώς συμμετείχαν αρκετά μέλη της ομάδας του έργου τα οποία εδρεύουν εκτός Βόλου. Φυσικά παρόντα ήταν δεκαπέντε μέλη, ενώ μέσω της πλατφόρμας zoom συνδέθηκαν ένδεκα μέλη του έργου. Κατά το πρώτο μέρος της συνάντησης, παρουσιάστηκαν από τον επιστημονικό υπεύθυνο, κ. Ανδρουλάκη Γεώργιο, οι κεντρικοί άξονες του έργου και οι στόχοι των εκδηλώσεων καινοτομίας, και κατά το δεύτερο μέρος, πραγματοποιήθηκε δράσεις καινοτομίας (World Café, Pecha Kucha) κατά τις οποίες ζητήθηκαν από τα μέλη να εργαστούν σε ομάδες, προκειμένου να προτείνουν τρόπους σύνδεσης της γλώσσας με διάφορες αξίες, αλλά και ιδέες δράσεων. Σχηματίστηκαν πέντε ομάδες, οι τρεις αφορούσαν τα μέλη που ήταν παρόντα δια ζώσης και οι άλλες δύο τα μέλη που είχαν συνδεθεί μέσω zoom, τα οποία χωρίστηκαν σε διαδικτυακά δωμάτια εργασίας. Η σύνθεση των ομάδων ήταν ετερογενής, καθώς αποτελούνταν από μέλη με ακαδημαϊκό, ερευνητικό και εκπαιδευτικό υπόβαθρο.

Όσον αφορά το πρώτο ζητούμενο, από τις ομάδες προτάθηκε η ανάδειξη ενός εύρου αξιών μέσα από τη γλώσσα ως μονάδα και τις γλώσσες σε επίπεδο συνήπαρξης σε μια κοινωνία. Συγκεκριμένα, οι ομάδες εστίασαν στις εξής αξίες της γλώσσας ως μονάδα:

- Ο πλούτος των νοημάτων που μπορεί να φέρει.

- Η γλώσσα αποτελεί στοιχείο ταυτότητας και εξέλιξης, μέσο επικοινωνίας, μέσο έκφρασης συναισθημάτων, τρόπο μετάδοσης κουλτούρας και κωδικοποίησης αξιών.
- Η μουσική ως κοινή γλώσσα.
- Ανάπτυξη κριτικού γραμματισμού.
- Νέοι όροι που αναδεικνύουν το ρόλο της γλώσσας στο σύγχρονο εκπαιδευτικό πλαίσιο, όπως googlγλώσσα, γλωσσοταυτότητες και γλωσσικές (γλωσσικές + γνωστικές) δεξιότητες.
- Η σύνδεση με τον βαθύτερο εαυτό/ή με λεκτικούς και μη λεκτικούς τρόπους.
- Η αναγνώριση της θέσης και των δυνατοτήτων της άλλης/ου.
- Η κοινωνικοποίηση μέσω της ενεργοποίησης της δυναμικής των αλληλεπιδράσεων μέσα σε ομάδες.

Ως προς τη συνύπαρξη των γλωσσών, οι ομάδες πρότειναν την εστίαση και ανάδειξη των παρακάτω αξιών:

- Οι αλληλεπιδράσεις ανάμεσα στις γλώσσες στο πέρασμα του χρόνου
- Η ισοτιμία των γλωσσών. Όλες οι γλώσσες έχουν την ίδια αξία (ηγεμονία και κύρος των αγγλικών αξία της Ελληνικής).
- Η φυσικότητα της πολυγλωσσίας και της διαγλωσσικότητας στο πλαίσιο μιας πολύγλωσσης καθημερινότητας.
- Αμφισβήτηση κυρίαρχης ιδεολογίας. Άμβλυνση του αισθήματος του κινδύνου απώλειας της εθνικής μας ταυτότητας με παράλληλο άνοιγμα στις γλώσσες που υπάρχουν μέσα στην κοινότητα μας.

Σχετικά με το δεύτερο ζητούμενο, οι ομάδες πρότειναν τις παρακάτω δράσεις:

- Αξιοποίηση διαφανών λέξεων ή διεθνών όρων με προοπτική δημιουργίας προτάσεων, συνθημάτων.
- Αξιοποίηση παροιμιών σε πολλές γλώσσες.
- Αξιοποίηση λογοτεχνικών έργων και παραμυθιών.
- Δημιουργία νέας γλώσσας από το κάθε σχολείο και προσπάθεια επικοινωνίας μεταξύ τους.
- Προετοιμασία και υλοποίηση παράστασης σε τοπική διάλεκτο, με παράλληλη δημιουργία αντίστοιχου επεξηγηματικού λεξικού ή/και βίντεο. Πρόταση δραματοποίησης, συνοδευόμενη από αναστοχαστική συζήτηση γύρω από τα συναισθήματα των παιδιών.
- Δημιουργία πολύγλωσσο podcast, αξιοποίηση της μουσικής ως έναν δρόμο που διατρέχει την καθημερινότητα των μαθητών.

- Πολυτροπικές ψηφιακές γλωσσικές δημιουργίες, όπως βίντεο ή πληροφοριογράφημα.
- Επικύρωση άτυπων ψηφιακών πρακτικών των παιδιών, όπως για παράδειγμα ένα διαγνωστικό λεξικό για να δημιουργήσουν ένα λεξικό για τους φίλους τους (πολυγλωσσική επικοινωνία, εναλλαγή κωδικών στο πλαίσιο παιχνιδιών και εφαρμογών όπως minecraft (σειρά βιντεοπαιχνιδιών), discord (δωρεάν εφαρμογή ανταλλαγής φωνητικών ή βίντεο κλήσεων, φωτογραφιών και κειμένου) και Roblox (βιντεοπαιχνίδι πολλαπλών παικτών με δυνατότητα σχεδιασμού δικών τους παιχνιδιών).
- Κατασκευή πολύγλωσσου Kamishibai (γιαπωνέζικο θέατρο από χαρτί).
- Δημιουργία παιχνιδιών με κάρτες (όπως το παιχνίδι των 7 οικογενειών, η νύχτα πέφτει στο Παλέρμο) ή επιτραπέζιο.
- Αξιοποίηση γλωσσικών ιδιωτισμών/ ιδιωματικών εκφράσεων στις γλώσσες καταγωγής των μαθητών γύρω από ένα θέμα προσφιλές στους μαθητές Δημοτικού (π.χ. τα ζώα).
- Θεατροπαιδαγωγικές δραστηριότητες.
- Κατασκευή κουτιού με ιστορίες (boîte à histoires).
- Κατασκευή κουκλοθέατρου (αναπαράσταση παραδοσιακών μύθων από τους πολιτισμούς καταγωγής των μαθητών)
- Θέατρο «φόρουμ» : Οι μαθητές/ριες ετοιμάζουν μέσα από αυτοσχεδιασμούς και θεατροπαιδαγωγικές τεχνικές μια παράσταση η οποία πραγματεύεται μια ανθρώπινη αξία π.χ τη φιλία. Η ηρωίδα του έργου φαίνεται να διανύει μια διαδρομή που οδηγεί σε ένα αδιέξοδο. Μετά το τέλος της παράστασης το κοινό καλείται να αναγνωρίσει το πρόβλημα και να προτείνει στην ηρωίδα άλλες στρατηγικές ώστε να αποφευχθεί το αδιέξοδο που παρουσιάστηκε. Μετά από τη συζήτηση η παράσταση ξαναπαίζεται και το κοινό μπορεί να σταματήσει τη δράση, να αντικαταστήσει την ηρωίδα ή άλλα πρόσωπα και τελικά να προσπαθήσει να βρει διαφορετικές στρατηγικές ώστε η ιστορία να καταλήξει σε ένα θετικό τέλος για όλους κ όλες.
- Κύκλοι ειρηνικής διευθέτησης: Σε κύκλο οι συμμετέχοντες και συμμετέχουσες καλούνται να πραγματευτούν μία ανθρώπινη αξία. Πχ. Σεβασμός. Καλούνται να απαντήσουν με τη σειρά ο ένας μετά τον άλλον σε τρεις ερωτήσεις:1) τι σημαίνει για μένα (η αξία);, πώς εκδηλώνεται αυτή τη στιγμή στη ζωή μου (η αξία);, τι μπορώ να κάνω εγώ προσωπικά για να έχω περισσότερη (αξία) από σήμερα και στο εξής; Σημείωση: το γεγονός που μας έκανε να προτείνουμε αυτή την τεχνική από το πεδίο της επανορθωτικής δικαιοσύνης ήταν όταν ένας κρατούμενος στις

φυλακές της Λάρισας μετά τη συμμετοχή του σε έναν τέτοιο κύκλο ειρηνικής διευθέτησης ανέφερε το εξής" αν τα μαθαίναμε αυτά στο σχολείο, ίσως τώρα να μη βρισκόμασταν εδώ".

- Με αφορμή την ταινία "ο δάσκαλος που άφηνε τα παιδιά να ονειρεύονται" που βασίζεται στην παιδαγωγική του Φρενέ και στη συμμετοχική μάθηση, θα μπορούσαν να δημιουργηθούν στα συνεργαζόμενα σχολεία χώροι "τυπογραφείου" (κόμβου), ώστε τα παιδιά να δημιουργήσουν και να τυπώσουν δικά τους βιβλία με περιεχόμενο που τα ενδιαφέρει και να ανταλλάσσουν τα βιβλία αυτά με τα άλλα σχολεία.
- Κυνήγι γλωσσικού θησαυρού: θα μπορούσε να σχεδιαστεί και να υλοποιηθεί ένα παιχνίδι μυστηρίου, γρίφων, λέξεων, γλωσσών και εύρεσης στοιχείων που θα οδηγούσαν στην ανακάλυψη ενός θησαυρού, που θα σχετίζεται με μία ή περισσότερες ανθρώπινες αξίες.

Ακολουθούν οι υπογραφές των 15 μελών που ήταν παρόντα με φυσική παρουσία στον Βόλο.